

Saruna pie kafijas par vīnu

Ar Austrālijas vīna kompānijas *Peter Lehmann* direktoru **DAGU LĒMANU** sarunājas galvenais redaktors JURIS ŠLEIERS

Nesen runāju ar bijušo Latvijas premjeru Krištopanu, kurš cita starpā pirms 20 gadiem nodibināja vienu no pirmajām vīna importētāja kompānijām Latvijā. Vaicāju viņam, cik daudz viņš zina par vīnu, atbildē saņēmu – «gandrīz neko». Kā ir ar jums, ar jūsu 40 gadu pieredzi vīna biznesā?

– Te būtu divas atbildes. Viena vīna profesionāļiem, otra – cienītājiem. No vīna mīļotāju viedokļa raugoties, viņiem nevajadzētu ietekmēties vai baidīties no vīna vai no tā, ko kāds pasaka.

Bet, galvenais, atcerieties – vīns ir prieks. Tas ir kopā ar jums, kad esat priecīgi vai bēdīgi. Vīns ir dzīve.

Savukārt no vīndaru puses es teiktu, to nevar saprast nekad. Lai gan tas nav īstais vārds, labāk tā – vienmēr jāturpina mācīties. Kā jau par visām lietām dzīvē – nemitīgi jāpapildina savas zināšanas.

– **Runājot par garšas nacionālajām īpašībām, kādi ir jūsu novērojumi?**

– Eiropiešiem joprojām patīk vīni, kas nav tik izteikti (*bold*). Taču nedomāju, ka ir kāds konkrēts vīns –

Peter Lehmann vadītājs un kompānijas dibinātāja dēls Dags rāda, tieši cik mazliet vīna mīļotājiem būtu jāietekmējas no dažādiem gudriniekiem, kuriem šķiet, ka viņi zina, kas ir vīns.

universāls, tāds, kas garšotu visiem. Nedomāju, ka tāds jebkad arī būs. Visu izšķir dzēriena kvalitāte un personiskā gaume. Un tā tam arī vajadzētu būt.

– **Kurš no *Peter Lehmann* vīniem ir iecienītākais ārpus Austrālijas?**

– Vislabākie panākumi Eiropā ir mūsu *Peter Lehmann Shiraz*. Iespējams, to var skaidrot ar to, ka Austrālijas širā ir laba reputācija visā pasaulē. Šis vīns ir izcili labs *value for money* (angļu. val. – izdevīgs pirkums, ir iztērētās naudas vērts).

– **Ko domājat par Latvijas tirgu?**

– Es neesmu muļķis. Saprota, ka Latvijā mēs nepārdošim 10 miljonus kastu (*vīna kastē ir sešas pudeles – aut. piez.*), taču mums ir svarīgi te būt. Pat ja šobrīd ekonomiskie apstākļi nav spīdoši, tie mainīsies. Tie vienmēr mainās.

– Globāli skatoties, kura šobrīd ir visspēcīgākā vīna ražotāja valsts?

– Argentīna. Tā šobrīd ir ļoti spēcīga ASV un Kanādas tirgū. Taču Austrālijas vīni ir numur viens Lielbritānijas tirgū. Lai gan tas nav labs piemērs.

– Kāpēc?

– Pārsvārā tur ir liela apjoma lētais gals par 2,99 līdz 3,50 mārciņām pudelē. Bet līdzīgi ir visās valstīs. Ja nemaldos, Vācijā vidējā pieprasītākā vīna cena ir 2,4 vai 2,3 eiro pudelē. Ziniet, jo lētāks esi, jo vairāk pārdod – tas ir tik vienkārši.

– Kurā vietā vīna cenas piramidā atrodas Lehmann?

– No vidus uz augšu. Bet ziniet, kāda ir lielākā vīndaru problēma pasaulē? Es jums pateikšu! Šobrīd pasaulē ir pārāk daudz vīna, pārāk. Šajos apstākļos bieži nākas konkurēt ar cenu, nolaižot to. Protams, pārāk daudz vīna ir tāpēc, ka ir pārāk daudz ražotāju.

– Sakiet, kāpēc par vīnu rodas iespaids, ka tas ir pārāk par pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem?

– Stiprie dzērieni ir cita opera. Tos rada pēc noteiktas receptes, gluži kā kolu. Es zinu, pēc kā katru gadu garšos *Zubrovka*, *Smirnovs* vai *Johnny Walkers*. Savukārt man nav ne mazākās nojaušanas, kā garšos tā vai cita gada vīns. Sezonas ir dažādas. Stipro dzērienu marketing, protams, ir labāks nekā

mums. Bet cilvēkus vilina vīns, tas, ka katru gadu tas ir citāds. Nebūs divu vienādu gadu.

– Kāds šobrīd ir jūsu iecienītais vīns?

– Man nav kāds viens iecienīts vīns, man patīk daudzveidība. Ja runājam par stilu, tad *Bordo* vīni. Man patīk, ja vīnam ir tanīni, gan sarkanajam, gan baltajam. Patīk arī franču *sauternes*, šāds tāds portugāļu portvīns, patīk daži spāņu *riojas* vīni, vācu baltvīni, arī Argentīnas malbeki (*‘Malbec’ vīnogas – aut. piez.*), uz kuriem viņi šobrīd liek īpašu uzsvāru. Man patīk viss, kas ir labs (*smejas*).

– Un kā ar citiem Austrālijas vīniem?

– Interesanti, ka jautājat. Jāpādomā. *Penfolds* ir ļoti liela, taču uzticama kvalitāte.

– Un kā ar kaimiņu vīniem no Jaunzēlandes?

– Jā, viņi sagādā mums lielas galvassāpes (*smejas*). Austrālijā viņu *Sauvignon Blanc* ir superspēcīgās pozīcijās – no Top 10 Austrālijā pirtākajiem baltvīniem: numur viens, divi, trīs un septiņi ir Jaunzēlandes *Sauvignon Blanc*. Tikpat konkurēt spēcīgi ir viņu *semillon* (balto vīnogu) baltvīni.

– Jūs esat jaunās pasaules pārstāvis, proti, arī skrūvējamo korķu cienītājs un aizstāvis.

– Korķis ir bijis lielisks vīna pudeļu aizdars ilgu laiku, taču skrūvējamie korķi ir krietni labāki. Cilvēki, kuri saka, ka tie ir tikai lētiem vīniem, – viņi vienkārši nezina, par ko runā! Esmu pārliecināts, ja kāda ļoti dārga vīna

Barosa Barbarossa. Lai gan Austrālijas Barosas ielejas attīstībā lielu lomu spēlējuši vācieši, Barbarossa ir tikai vārdu spēle, jo, kā zināms, tad viens no pirmajiem Vācijas karaļiem 12. gs. no itāliešiem ieguva palamu Barbarossa.

pudele izrādītos korķēta dēļ tā, ka tajā iekļuvis gaiss, jo korķis sabojājies, puse no šiem cilvēkiem to pat nenojaustu. Viņi nezina atšķirību starp korķētu vīnu un labu vīnu. Viņi droši vien pagaršotu un nospriestu, ka šis vīns ir negaršīgs. Ar skrūvējamo korķi šādas situācijas nevarētu atgadīties. Tomēr arī *Peter Lehmann* saviem top vīniem izmantojam parastos korķus, jo tirgus tā vienkārši pieprasa. Stereotipi.

– Visbeidzot, cilvēki bieži jums jautā, kāds ir labākais vīns, ko esat radījuši?

– Bieži. Un mana atbilde – tādu vēl neesam radījuši (*smejas*). ♂

**Tas tev jāzina!
BAROSAS VĪNA REĢIONS**

Pulkvedis Viljams Laits (*William Light*), kurš 19. gs. bija Dienvidaustrālijas ģenerālis un tālredzīgs Adelaidas plānotājs, atklāja Barosas ieleju 1837. gadā. Viņš to nosauca par Barosu, jo šī vieta viņam atgādināja kādu vietu Spānijā, kur viņš izcīnīja smagas kaujas pret Napoleonu.

Ir pieņemts uzskatīt, ka pirmos vīnogulājus Barosas reģionā iestādīja vai nu Jozefs Gilberts (*Joseph Gilbert*) 1841. gadā, vai brāļi Ferdinands un Marno Aldenhoveni Betānijas ielejā 1842. gadā.

Neskatoties uz to, ka šajā reģionā, kas apvieno Barosas un Īdenas (*Eden*) ielejas ar kopējo platību ap 8000 hektāriem vīnogulāju, ievāc tikai 5% no visa kopējā Austrālijas vīna produkcijas. Tomēr šis ir un joprojām paliek slavenākais Austrālijas vīna reģions.

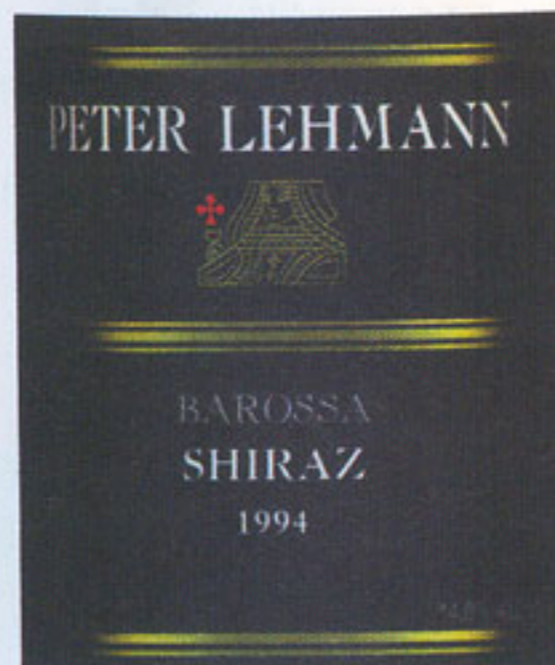
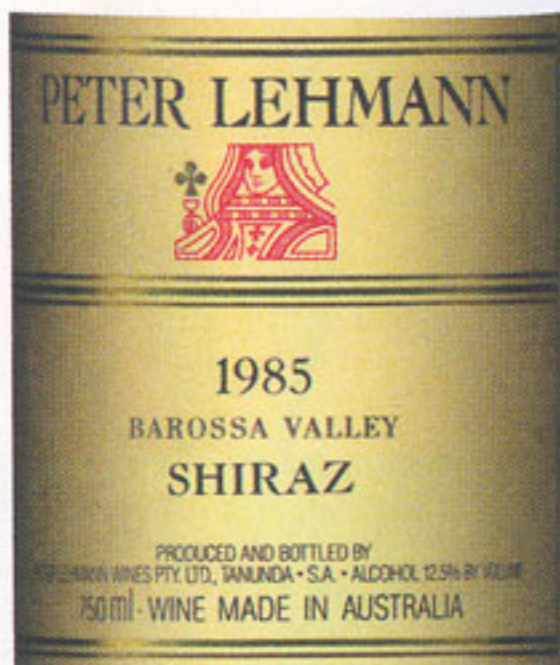
Starptautiski Barosa atpazīstama ar to, ka to nav skārusi filokseras sērga, kas visā pasaulē nopostīja vairumu vīnogulāju. Tas nozīmē, ka šajā reģionā atrodami vieni no pasaulē vecākajiem vīnogulājiem.

Barosas ieleja atrodas ap 400 metriem virs jūras līmeņa un ir četrus stundu braucienā no Adelaidas.

Barosas reģionā atrodas ap 550 vīnaudzētāju, daži no tiem ar šo arodu nodarbojas jau sestajā paaudzē.

Austrālijas kompānijas atšķirības zīme ir vīna pudeļu etiķetes, uz kurām attēlotas kreiča dāmas. Uz šādu ideju kompānijas dibinātāja draugu mākslinieku Rodau Šūbertu iedvesmoja Pētera Lēmana aizraušanās ar pokeru.

PETER LEHMANN

Tas bija 1979. gads, kad Austrālijas vīndari saskārās ar vīna pārprodukciju un daudziem no viņiem draudēja bankrots. Taču Pēters Lēmans (*Peter Lehmann*) atrada vairākus investorus, nodibināja konsorciju un uzbūvēja *Peter Lehmann* vīna brūzi.

Pirmā uzņēmuma produkcija datēta ar 1980. gadu un 1982. gadā to pārdēvē par *Peter Lehmann Wines*.

Sākotnēji vīna ražotne tika uzbūvēta, lai iegādātos un pārstrādātu vietējo vīnogu audzētāju vīnogas. Uzmanīgi un stratēģiski tālredzīgi *Peter Lehman* pārgāja no *bulk wine* (lielu apjoma vīni) uz *premium* segmenta vīniem.

Peter Lehmann iegādājās vīnogas ne tikai no 185 neatkarīgajiem Barosas reģiona vīnogu audzētājiem, bet arī apsaīmnieko dažus savus vīna dārzus, kuri sastāda 2% no kopējā uzņēmuma nepieciešamajiem apjomiem.

